

Velika korinda (*Cardiospermum grandiflorum*)

Opis: Trajnica in vzpenjavka iz družine sapindovk (*Sapindaceae*), ki se lahko ob drevesih vzpenja tudi do 8 m visoko. Steblo je vzdolžno žlebasto, pokrito z rumenkastimi do rdečkastimi togimi dlačicami, ki so še posebej izrazite na mladih poganjkih. Listi so premenjalno razvrščeni in dvakrat deljeni, najprej na tri lističe, ki so ponovno deljeni na tri lističe. Lističi imajo narezan listni rob in rahlo dlakavo spodnjo stran. Zgornji listič je običajno bistveno večji od stranskih dveh. V zalistju so pogosto prisotne vitice. Cvetovi so majhni, združeni v socvetja na koncu daljših cvetnih pecljev, ki imajo pri dnu prav tako dve krajši vitici. Cvet je sestavljen iz štirih belih venčnih listov in štirih časnih listov, od katerih je zunanji par manjši (2 mm dolžine), notranji par pa precej večji (8–9 mm dolžine). Rastline lahko cvetijo prek celega leta, najbolj bujno pa od poletja do zime. Najopaznejši so plodovi – velike, mehurjaste kapsule (45–65 mm dolge in 30–45 mm široke), s koničastim dnom. Kapsula je razdeljena na tri segmente, v vsakem je eno trdno črno seme. Plodovi so sprva zeleni, ob zrelosti svetlo rjavi. Semena so okrogla, trdna, črna in razmeroma velika (6–7 mm). Rastline se razširjajo predvsem s semeni, ki jih raznašata veter in voda (*Weeds of Australia*).

Velika korinda je zelo podobna mali korindi (*Cardiospermum halicacabum*), ki je občasno naprodaj v Sloveniji kot zdravilna rastlina. Velika korinda ima liste dolge 6–16 cm. Mlada stebela so gosto dlakava. Cvetovi merijo 6–11 mm, mehurjaste kapsule pa 45–65 mm. Mala korinda ima nekoliko manjše liste, ki merijo 4–12 cm. Steblo ima drobne dlačice ali je povsem golo. Cvetovi merijo 3–4 mm, mehurjasti plodovi pa 10–30 mm (*Weeds of Australia*).

Od domorodnih vrst ima mehurjast plod kloček (*Staphylea pinnata*), vendar je to grm. Listi so enkrat pernato deljeni na pet do sedem lističev, ki imajo nazobčan rob. Cvetovi so beli, veliko manjši in petštevni.

Velika korinda (*Cardiospermum grandiflorum*)
- cvetovi

Foto: Ruth Ripley, CC BY-NC

Velika korinda (*Cardiospermum grandiflorum*)

Foto: Bernard Dupont, CC BY-SA 2.0

Domovina: Verjetno je vrsta domorodna v tropskih območjih Amerike in Afrike. Morda izvira iz Južne Amerike in je bila v Afriki naseljena že v daljni preteklosti (*Weeds of Australia*).

Stanje v Sloveniji: V Sloveniji vrsta še ni bila zabeležena. V Evropi je invazivna na Malti, posamezne najdbe pa so znane iz Francije in Italije ter Kanarskih otokov in Madeire (EPPO, 2017).

Habitat: Velika korinda je vezana na območja s tropskim, subtropskim in zmerno toplim podnebjem. Pogosto uspeva ob potokih in rekah, lahko tudi v gozdovih in na gozdnih robovih, ob cestah ter na ruderalnih površinah. Na območjih, kjer je bila naseljena, je invazivna v obrečnih habitatih ter ob gozdnih robovih, pa tudi na bolj kamnitih ruderalnih tleh (EPPO, 2017).

Pot vnosa: Velika korinda je bila v preteklosti naprodaj kot okrasna rastlina, vendar ni bila pogosto v ponudbi vrtnih centrov. Sekundarno se lahko širi z vodo, ki nosi plodove s semeni po vodotokih navzdol (EPPO, 2017).

Vplivi: Velika korinda lahko v ugodnih pogojih gosto preraste obrežno drevje in lahko povzroči sušenje posameznih dreves (Invasive Species Specialist Group, 2008).

Literatura:

EPPO, 2017. Data sheets on pests recommended for regulation. *Cardiospermum grandiflorum*. EPPO Bulletin 47 (3): 526–530. Dostopno na: https://gd.eppo.int/download/doc/1349_ds_CRIGR_en.pdf [22. 10. 2019]

Invasive Species Specialist Group, 2008. Global Invasive Species Database. *Cardiospermum grandiflorum*. Dostopno na: <http://www.iucngisd.org/gisd/species.php?sc=1346> [22. 10. 2019]

Weeds of Australia, Biosecurity Queensland Edition, *Cardiospermum grandiflorum*. Dostopno na: https://keyserver.lucidcentral.org/weeds/data/media/Html/cardiospermum_grandiflorum.htm [22. 10. 2019]

Povzeto po: Kus Veenvliet, J. in P. Veenvliet, 2019. Opisi izbranih invazivnih tujerodnih vrst, ki zadevajo Unijo. Poročilo naloge: Materiali za ozaveščanje o invazivnih tujerodnih vrstah. Izvajalec: Zavod Symbiosis, so.p. Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor.